

РЕШЕНИЕ

№ 2046

гр. София, 17.04.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 8 състав, в публично заседание на 20.03.2012 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Елеонора Стоянова и при участието на прокурора Павлов, като разгледа дело номер **6175** по описа за **2010** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 203 – 207 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. с чл. 1 ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба вх. № 16242 от 18.08.2010 г. по описа на Административен съд – София град, подадена от С. Б. Ш., ЕГН [ЕГН], с адрес за призовки и съобщения [населено място], кв. Изток, [улица], ет.б, офис 613 срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР) за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 4 000 лева, които са в причинна връзка с отменено със съдебно решение наказателно постановление (НП) № АС 1790 от 27.05.2005 г., издадено от началник АНД – СДВР, с което на ищеца е наложено административно наказание “глоба” в размер на 300 лева и лишаване от право да управлява МПС за срок от 8 (осем) месеца за нарушение на чл. 174, ал.3 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП).

В жалбата и в допълнително подадена молба – уточнение, депозирана на 26.04.2011 г., заявява, че претендира обезщетение за претърпените неимуществени вреди следствие на НП № АС 1790 от 27.05.2005 г, издадено от началника на АНД – СДВР, въз основа на което му е наложено наказание „глоба” и лишаване от управление на МПС. Претендираните неимуществени вреди се изразяват в причинен огромен стрес и напрежение, като след 12.05.2005 г., датата, на която е установено административното нарушение му е отнето свидетелството за управление на МПС. Допълнително инвокира

съображения, че управлението на МПС е било свързано с упражняваната от него професия, което е значително затруднено след отнемането на СУМПС. В тази връзка претендира обезщетение за неимуществени вреди, тъй като НП е отменено по съдебен път с решение на СРС. В хода на съдебното производство ищеца редовно призован не се явява, представлява се от адв. Д., която поддържа исковата молба и нейното уточнение, депозира писмено становище и претендира сторените съдебно – деловодни разноски по делото.

Ответната страна – Столична дирекция на вътрешните работи, редовно призована не се явява, не се представлява, с депозирания отговор оспорва исковата претенция.

Представителят на прокуратурата излага становище за основателност на исковата претенция.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Страните не спорят, че с НП № 1790 от 27.05.2005 г., издадено от Началник АНД – СДВР, на основание чл. 174, ал.3 от ЗДвП на С. Б. Ш., е наложено административно наказание “глоба” в размер на 300 лева и лишаване от право да управлява МПС за срок от 8 (осем) месеца. Административното нарушение, за което е наложено посоченото наказание на ищеца, е установено с Акт за установяване на административно нарушение № АС 1790 от 12.05.2005 г. на младши автоконкрольор при група ПК – 07 РПУ – СДВР, че на посочената дата в [населено място] по бул. Свето Преображение в посока от ул. Доктор А. М. към ул. Ф. А., срещу бл. 327 в [жк], ищецът е управлявал лек автомобил “П. 306” с ДК [рег.номер на МПС], след употреба на алкохол. Водачът, Ш., е отказал да му бъде извършен тест за употреба на алкохол с техническо средство А. – Дрегер, тариран до месец 08.2005 г. На ищеца е издаден талон за кръвна проба.

За така описаното административно нарушение на правилата за движение е издадено цитираното НП, което е обжалвано пред СРС по реда на ЗАНН. По депозираната жалба е образувано НАХД № 7641 по описа за 2005 г. на СРС, НК, 19 – ти състав, което е приключило с постановяването на решение от 05.10.2005 г., с което е отменено като незаконосъобразно наказателното постановление.

В хода на съдебното производство е допусната, изслушана и приета без оспорване от страните съдебно психиатрична експертиза, която на поставените въпроси е отговорила, че преди съставянето на АУАН и отнемането на възможността да управлява автомобил и издаването на НП няма данни за никакви отклонения в здравословното и психичното му състояние. Вещото лице е посочило, че след срещата на ищеца със служителите на полицията, отнемането на възможността да управлява автомобил и съставянето на акт той е разгърнал Остра стресова реакция, последвана от Разстройство в адаптацията с преобладаващо нарушение на други емоции, приключила след няколко месеца, при възстановяване на правата муда управлява МПС. В заключение СПЕ посочва, че причинната връзка между издаването на акта, отнемането на документите за правоуправление на МПС и наказателното постановление и разгърнатите смущения е налице, представлява психологична травма, която е в основат на остра стресова реакция и на разстройство в адаптацията.

Въз основа на претендираната мораторна лихва по делото е дописната, изслушана и приета ССЕ, която в табличен вид е изчислила претендираното акцесорно вземане за времето от 12.05.2005 г. до датата на предявяване на исковата молба върху претендираното обезщетение за неимуществени вреди от 4 000 лева, а именно 3 055,00

лева.

Като писмени доказателства са приети представените от страните, такива.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Исковата молба е допустима на основание т.4 от Тълкувателно решение № 3/2004 г. от 22.04.2005 г на ОСГК на ВКС, тъй като решение от 05.10.2005 г. по НАХД № 7641 по писа за 2005 г. на СРС, НК, 19 – ти състав е влязло в сила на 29.10.2005 г., а настоящето производство е образувано на 18.08.2010 г. в срока по чл. 1105 от Закона за задълженията и договорите от процесуално легитимирано лице.

Разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Налагането на административно наказание по реда на ЗАНН протича в две фази:

Първата фаза е свързана с образуването на административно-наказателното производство, като този първоначален процесуално-правен момент е свързан със съставянето на акта за установяване на административно нарушение. Спецификата на административните нарушения като вид правонарушения се състои в това, че те засягат реда на функционирането на държавното управление. Това предопределя и характера на правните субекти, имащи право на "реакция" на "преследването" им - това е държавната администрация като цяло. Правният механизъм, представляващ началния етап на това преследване, е именно процедурата по установяването на административните нарушения чрез съставянето на акт за това. За правилното квалифициране на деянията, за законосъобразното и бързо преследване на нарушителите, образуването на административно-наказателните производства се поверява на компетентни длъжностни лица, т. е. на длъжностни лица от системата на централните и териториалните органи на държавно управление, съответно контролиращи спазването на различните административно-правни режими. Съставеният акт за установяване на административно нарушение е акт с констативно значение - той служи като предпоставка за издаването на друг акт - наказателно постановление. Този акт разкрива сложно функционално съдържание: от една страна наказателното постановление установява официално факта на извършеното административно нарушение; от друга - чрез него, по официален ред, се отправя обвинение към конкретно лице, че е извършило правонарушение от категорията на административните нарушения и от трета - чрез него определен административно-наказващ орган се ангажира да се произнесе по обвинението като упражни своите административно-наказателни правомощия. С други думи, образуването на административно-наказателно производство има за своя главна и непосредствена цел реализирането на административно-наказателната отговорност на дееца.

Втората фаза на производството е свързана с налагането на административното наказание и започва от момента, в който наказващият орган е получил административно-наказателната преписка, изпратена от актосъставителя, и приключва с произнасянето на наказващия орган (който може да наложи наказание, да не наложи такова или да прекрати производството). В административно-наказателния процес понятието "наказващ орган" се свързва с правомощието на определена администрация, дадено ѝ от закона, да осъществява държавната наказателна репресия спрямо извършителите на административни нарушения. Спецификата на тези неправомерни деяния налага бърза реакция срещу тях, която не може да се обезпечи от системата на съдебния апарат и неговата сложна и дълга процедура за налагане на наказания. Това е

така, тъй като характерът на тези деяния, в сравнение с престъпленията, разкрива значително по-малка степен на обществена опасност и от друга страна - те са вредни за нормалното и редовно функциониране на различни административни служби, предназначени да задоволяват определен държавен и обществен интерес.

Ето защо налагането на административно наказание посредством издаването на наказателно постановление не е типична административна дейност. Административно-наказващият орган не може да се сезира сам - той трябва да бъде сезиран от актосъставителя. Следователно той действа на принципа на съдебните органи - само чрез сезиране. Решението, което взема също не е израз на типична административна дейност, както правилно е приел решаващият съд. Води се "спорно" производство (събират се доказателства), а произнасянето по такова спорно производство също наподобява дейността на съда. С произнасянето наказващият орган решава "правен спор", в случая административно-наказателно-правен (има ли извършено нарушение, кой го е извършил, виновно ли е извършено и т. н.).

Ето защо доктрината приема, че наказателното постановление по съществото си е израз на правораздавателна дейност, а не на типично административна. Чрез наложеното административно наказание наказващият орган реализира държавната наказателна репресия - едно лице бива признато за виновно в извършването на правонарушение, в случая административно нарушение. Правораздавателният или юрисдикционен характер на извършената дейност окачествява органа, който я осъществява - административно-наказващия орган, като особена административно-наказателна юрисдикция. Такъв характер (юрисдикционен) има и самото наказателно постановление.

Оттук произтича и смесеният характер на оспорването на наказателните постановления: 1. Въззивното производство по обжалване на наказателни постановления се развива по реда на ЗАНН и пред общите съдилища - районния съд (чл. 59 – чл. 63); 2. Решението на районния съд, с което се потвърждава, изменя или отменя наказателно постановление, подлежи на касационно обжалване пред административния съд на основанията, предвидени в НПК, но по реда на глава дванадесета от АПК (чл. 63 от ЗАН).

В случая не става въпрос за вреди, които произтичат от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавата (или общината), нейни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Административно-наказващия орган действа като правораздавателен, като особена административно-наказателна юрисдикция и вредите, причинени вследствие от административно-наказателното производство и в частност от отмененото наказателно постановление нямат характер на вреди по смисъла на чл. 1 от ЗОДОВ.

Настоящото производство не попада и в хипотезата на чл. 2 на същия закон - ЗОДОВ, тъй като той предвижда отговорност за Държавата за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата и съда, но не и от административно-наказващите органи, от незаконно налагане на административно наказание, когато и административното наказание (бъде) отменено.

В такъв случай за страната остава единственият възможен изход и той е да търси репарирание на понесените вреди по общия ред на ЗЗД, като вреди произтичащи от "непозволено увреждане" - т. е. на онзи правен институт, който урежда последиците от увреждане на лични или материални блага при нарушение на общата забрана на закона да не се вреди другиму.

Изложеното обосновава решаващият извод на настоящия съдебен състав за неоснователност на исковата претенция на С. Б. Ш. против Столична дирекция на вътрешните работи на обезщетение на претърпените неимуществени вреди, изразяващи се в стрес и напрежение, вследствие от Наказателно постановление № АС 1790 от 27.05.2005 г., издадено от началник АНД – СДВР, [населено място], с което му е наложена глоба и лишаване от право да управлява МПС за срок от 8 (осем) месеца. Воден от гореизложеното, Административен съд – София град, I – во отделение, 8-ми състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ исковата молба на С. Б. Ш. против Столична дирекция на вътрешните работи.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за изготвянето му и получаването на препис от съдебния акт.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: